

DỰ ÁN ĐẠI SỰ KÝ BIỂN ĐÔNG

Bản Tin Biển Đông Số 123 + 124

(Tuần từ 07/11 - 21/11/2022)

**Phần 1: Các Nước Đông Nam Á Trong Vai
Trò Lãnh Đạo Các Diễn Đàn Thế Giới**

**Thực hiện: Nguyễn Nhật Minh, Trần Phạm Bình
Minh, Đinh Tùng Lâm, Ngô Trung
Hiếu, Hương Nguyễn, Nguyễn Huy
Hoàng**

Biên tập: Vân Phạm & Nguyễn Nhật Minh

Tư liệu: South China Sea News

11/2022

Các cộng tác viên: TS. Nguyễn Nhật Minh và Trần Phạm Bình Minh phụ trách bao quát chung. Th.S Hương Nguyễn và Th.S Ngô Trung Hiếu phụ trách chuyên động Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương. Đinh Tùng Lâm phụ trách Luật quốc tế và Đông Nam Á. Nguyễn Huy Hoàng phụ trách phần ngôn ngữ tiếng Trung.

TS. Vân Phạm là thành viên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Ngoài ra, còn có sự tham gia hiệu đính của một số thành viên khác và các cộng tác viên bản tin.

Dự án Đại Sự Ký Biển Đông – The South China Sea Chronicle Initiative (SCSCI) là một dự án độc lập, phi lợi nhuận, phi chính trị với sứ mệnh xây dựng các biên niên sự kiện, tổng hợp và hệ thống hoá tư liệu, thông tin về các chủ đề quan trọng của tranh chấp Biển Đông theo tiêu chuẩn khoa học, đa chiều. Mục đích của Dự án nhằm góp phần cung cấp tư liệu và một bức tranh tổng thể và hệ thống về diễn tiến tranh chấp Biển Đông, giúp các nhà phân tích và hoạch định chính sách có thể hiểu được thực sự bản chất tranh chấp và có những đánh giá, giải pháp đúng đắn, đem lại công bằng và hoà bình, hướng tới an ninh và hợp tác bền vững trong khu vực.

Website: <https://dskbd.org/> | Email: sukybiendong@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/daisukybiendong/>

Twitter: <https://twitter.com/TheSCSCI>

Bản tin có sự hợp tác với **nhóm South China Sea News** cùng **một số chuyên gia quốc tế**. Một số tư liệu được chia sẻ bởi **thành viên Dự án, một số nhà nghiên cứu và nhà báo**. Nhuận bút cho cộng tác viên và tư liệu cho bản tin được tài trợ bởi **quỹ tài chính chung của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông**, được duy trì bởi **nhiều nhà tài trợ**. Xem thông tin các nhà tài trợ tại <https://dskbd.org/nha-tai-tro/>. Mời cùng chung tay duy trì hoạt động của Dự án: <https://dskbd.org/tai-tro-cho-du-an/>.

Các ấn phẩm đăng tải ở Dự án Đại Sự Ký Biển Đông không nhất thiết thể hiện quan điểm của các thành viên và cộng tác viên, hay các nhà tài trợ Dự án. Bản quyền các ấn phẩm thuộc về các tác giả, dịch giả và Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Có thể tự nhiên sử dụng lại nguyên văn cho mục đích phi lợi nhuận hay trích dẫn mà không cần xin phép trước, với điều kiện phải ghi rõ nguồn và dẫn link tới bài gốc trên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Sử dụng cho mục đích thương mại phải được sự đồng ý bằng văn bản của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

MỤC LỤC

I- HỘI NGHỊ THƯỢNG ĐỈNH ASEAN VÀ CÁC HỘI NGHỊ LIÊN QUAN	4
Thủ tướng Trung Quốc gặp Thủ tướng Campuchia và công bố những viện trợ mới cho Campuchia và dự định đầu tư vào các dự án cơ sở hạ tầng quan trọng của ASEAN	4
Thành viên ASEAN không tìm được tiếng nói chung đối với bài phát biểu qua video của Zelenskyy	5
Người phát ngôn Hội nghị thượng đỉnh ASEAN: Biển Đông không phải chủ đề nóng tại Hội nghị cấp cao năm nay. Tuyên bố ASEAN - Trung Quốc về DOC vẫn mới nguyên như ngày đầu sau bao biến cố	5
ASEAN và Hoa Kỳ nâng cấp quan hệ lên đối tác chiến lược toàn diện	6
Quan chức Nhật Bản: Nhật Bản, ASEAN sẽ tổ chức hội nghị thượng đỉnh tại Tokyo vào khoảng tháng 12/2023	7
Campuchia lấy làm tiếc khi Ngoại trưởng Nga và Ukraine không gặp nhau tại Phnom Penh	7
Ukraine và Campuchia tăng cường quan hệ	8
Marcos tích cực thúc đẩy các quan hệ song phương và nhiều sáng kiến	8
Trung Quốc: ba đề xuất về Diễn đàn Đông Á và Sáng kiến An ninh Toàn cầu như một giải pháp, ủng hộ tự do hải hành ở Biển Đông, phản đối sử dụng hoặc đe dọa sử dụng vũ khí hạt nhân	9
Macron đặt mục tiêu quan hệ đối tác đối thoại Pháp - ASEAN	10
Các cuộc hội nghị giữa ASEAN và các cường quốc cho thấy sự chia rẽ sâu sắc về Biển Đông, Ukraine	10
II- HỘI NGHỊ THƯỢNG ĐỈNH G20	12
Zelenskyy: 'Giờ là lúc chấm dứt chiến tranh phá hoại của Nga	12
G20 cứng rắn với Nga, kêu gọi chấm dứt chiến tranh Ukraine	12
Thủ tướng Singapore kêu gọi giữ chuỗi cung ứng mở	13
Thông cáo chung Hội nghị G20: Hầu hết các thành viên lên án mạnh mẽ cuộc chiến ở Ukraine	13
Khoảnh khắc hiếm hoi: Tập đoàn vận Trudeau về rò rỉ truyền thông trong cuộc trao đổi gay	

gắt trước ống kính camera	14
Jakarta thể hiện quan hệ với Bắc Kinh bên lề Hội nghị thượng đỉnh G20	14
Ishaan Tharoor: Cuộc chiến ở Ukraine đã làm tê liệt chính trị toàn cầu	15
Fabian Kretschmer: Lập trường của Trung Quốc về Nga chỉ thay đổi rất ít	16
Trịnh Vĩnh Niên: Trung Quốc nên suy nghĩ về cách lãnh đạo việc tái thiết trật tự quốc tế	18
III- BIDEN VÀ TẬP GẶP NHAU BÊN LỀ HỘI NGHỊ THƯỢNG ĐỈNH G20	18
Cố vấn An ninh Quốc gia Nhà Trắng: Hoa Kỳ muốn các cuộc đàm phán quốc phòng song phương 'trở lại đúng hướng'	18
Biden: Cuộc gặp là dịp Hoa Kỳ sẽ nói rõ từng ranh giới đỏ của mình	19
Chủ tịch Hội đồng Tham mưu trưởng Liên quân Hoa Kỳ khẳng định Hoa Kỳ sẽ hỗ trợ quân sự cho Đài Loan, cảnh báo Bắc Kinh không gây xung đột	19
Yellen kêu gọi thắt chặt quan hệ Hoa Kỳ - Ấn Độ để 'đa dạng hóa' chuỗi cung ứng ngoài Trung Quốc	20
Cuộc gặp mặt trực tiếp đầu tiên giữa Biden và Tập ở cương vị nguyên thủ quốc gia	20
Thống đốc Ngân hàng Trung ương Trung Quốc và Bộ trưởng Tài chính Hoa Kỳ gặp mặt tại G20	22
Daniel DePetrìs: Điều cuối cùng chúng ta cần là một cuộc xung đột bị quân sự hóa. Cuộc gặp Biden-Tập đã quá hạn từ lâu	22
Atlantic Council: Tập và Biden vừa đạt được điều gì?	23
IV- THỦ TƯỚNG ÚC GẶP CHỦ TỊCH TRUNG QUỐC BÊN LỀ G20	23
Bắc Kinh sẵn sàng thỏa hiệp với Úc, Thủ tướng Trung Quốc sắp mãn nhiệm nói	23
Anthony Albanese có cuộc gặp riêng với Tập Cận Bình tại G20	23
Các quan chức Úc, Trung Quốc gợi ý thỏa hiệp về xung đột thương mại	24
V- NHỮNG BÀI HỌC RÚT RA TỪ HỘI NGHỊ THƯỢNG ĐỈNH G20	24
Richard Fontaine, Giám đốc điều hành Trung tâm An ninh Mới Mỹ (CNAS)	24
Carisa Nietzsche, Cộng tác viên, Chương trình An ninh xuyên Đại Tây Dương, CNAS	25
Emily Jin, Trợ lý Nghiên cứu, Chương trình Năng lượng, Kinh tế và An ninh, CNAS	25
Yung-yu Ma, chiến lược gia đầu tư của BMO Wealth Management	26

Adrian Ang U-Jin, RSIS	26
VI- HỘI NGHỊ THƯỢNG ĐỈNH APEC	27
Tập nói Trung Quốc nhìn quan hệ với Philippines từ tầm cao chiến lược. Tổng thống Philippines sẽ tới thăm Trung Quốc	27
Các nhà lãnh đạo thương mại Trung Quốc, Hoa Kỳ gặp nhau	27
Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình và Thủ tướng Nhật Bản Kishida Fumio gặp nhau bên lề APEC	28
Tập nói khu vực Châu Á-Thái Bình Dương không nên trở thành khu vực cạnh tranh của các cường quốc	29
APEC tìm đồng thuận về các vấn đề thương mại tự do Thái Bình Dương và hậu quả chiến tranh Ukraine	29
CHUYÊN ĐỘNG ĐÔNG NAM Á	30
Đại sứ Việt Nam tại Úc nói về lịch sử Việt Nam và quan hệ Việt Nam - Úc trên bàn cờ Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương	30
Các quan chức Đức đến Đông Nam Á trong nỗ lực giảm bớt sự phụ thuộc vào Trung Quốc	31
Florian C. Feyerabend: Về ba nội dung đã được bàn thảo trong chuyến công du của Thủ tướng Đức đến Việt Nam	32
Phân tích của RANE Worldview	32
Thủ tướng Đức Olaf Scholz kêu gọi EU thắt chặt quan hệ hơn với Đông Nam Á	33
Hoa Kỳ thảo luận về thỏa thuận nhà máy điện hạt nhân với Philippines	33

I- HỘI NGHỊ THƯỢNG ĐỈNH ASEAN VÀ CÁC HỘI NGHỊ LIÊN QUAN

Thủ tướng Trung Quốc gặp Thủ tướng Campuchia và công bố những viện trợ mới cho Campuchia và dự định đầu tư vào các dự án cơ sở hạ tầng quan trọng của ASEAN

Thủ tướng Trung Quốc Lý Khắc Cường đã gặp Thủ tướng Campuchia Samdech Techo Hun Sen tại Phnom Penh. Theo *Tân Hoa xã*, Lý Khắc Cường khẳng định “Trung Quốc và Campuchia có mối quan hệ hữu nghị truyền thống sâu sắc, mức độ tin cậy lẫn nhau về chính trị cao và hợp tác thiết thực hiệu quả.” Ông nói rằng Trung Quốc coi tất cả các quốc gia, bất kể quy mô, đều bình đẳng và khẳng định rằng tất cả các quốc gia nên tuân thủ các mục đích và nguyên tắc của Hiến chương Liên Hợp Quốc. Trung Quốc ủng hộ Campuchia thực hiện con đường phát triển phù hợp với bối cảnh quốc gia và đóng vai trò quan trọng hơn trên các nền tảng quốc tế và khu vực. Trung Quốc sẵn sàng tăng cường tương tác và liên lạc cấp cao với Campuchia, hỗ trợ lẫn nhau về các lợi ích cốt lõi và các mối quan tâm chính của mỗi bên. Trung Quốc sẵn sàng hỗ trợ Campuchia thúc đẩy nông nghiệp công nghiệp hóa và dựa trên công nghệ, đồng thời sẽ tăng cường nhập khẩu các sản phẩm nông nghiệp tốt của Campuchia, thúc đẩy các dự án lớn và hỗ trợ Campuchia đẩy nhanh công nghiệp hóa.

Về phần Campuchia, Hun Sen nói rằng “Campuchia kiên quyết duy trì chính sách một Trung Quốc và hỗ trợ xây dựng cộng đồng Campuchia-Trung Quốc với một tương lai chung” và “Campuchia tôn trọng các nguyên tắc được nêu trong Hiến chương Liên Hợp Quốc về việc duy trì chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ của tất cả và sẵn sàng tăng cường phối hợp với Trung Quốc trong các khuôn khổ đa phương để cùng nhau bảo vệ hòa bình, ổn định và phát triển của quốc tế và khu vực”.

Hai bên cũng đã ký “hơn 10 văn kiện hợp tác song phương về nông nghiệp, cơ sở hạ tầng, giáo dục, y học cổ truyền Trung Quốc, hải quan, khoa học và công nghệ, ứng phó với biến đổi khí hậu, v.v.” Trợ lý riêng của Hun Sen cho biết Lý thông báo Trung Quốc sẽ cung cấp 200 triệu nhân dân tệ (27,6 triệu USD) để giúp cải thiện chất lượng cuộc sống của người dân Campuchia.

Cũng tại cuộc họp, Lý đã tuyên bố Bắc Kinh chấp thuận đầu tư vào các dự án cơ sở hạ tầng quan trọng trong khu vực ASEAN. Trong số đó có dự án đường cao tốc trị giá 1,6 tỷ USD sẽ được xây dựng từ Phnom Penh đến Bavet, ở biên giới Campuchia-Việt Nam, và hỗ trợ tài chính cho tuyến đường sắt giữa Phnom Penh, Bangkok và Viêng Chăn, Lào, từ đó sẽ có tiếp tuyến đường sắt cao tốc đã được xây dựng đi vào Trung Quốc.

Xem thêm:

AP News ngày 09/11/2022: [Chinese premier announces new aid for close ally Cambodia](#)

Tân Hoa Xã ngày 10/11/2022: [Chinese premier holds talks with Cambodian PM on strengthening bilateral cooperation](#)

Khmer Times ngày 15/11/2022: [China announces new ASEAN Belt & Road Initiative projects centered around Cambodia](#)

Fulcrum ngày 08/11/2022: [Easy Highway, Troubled City: How China Wins and Loses Cambodians' Hearts](#)

Thành viên ASEAN không tìm được tiếng nói chung đối với bài phát biểu qua video của Zelenskyy

Theo tờ *Khmer Times*, Tổng thống Ukraine Zelenskyy đã yêu cầu được phát biểu tại Thượng đỉnh ASEAN sắp tới trong cuộc điện đàm với Thủ tướng Campuchia Hun Sen, tuy nhiên 10 thành viên ASEAN đã không thống nhất được về việc thông qua quyết định này. Đại sứ quán Ukraine tại Việt Nam đã xác nhận thông tin về việc kế hoạch tổ chức bài phát biểu đã bị hủy bỏ, mặc dù Chủ tịch luân phiên ASEAN là Campuchia ủng hộ kế hoạch này.

Xem thêm:

KhmerTimes ngày 10/11/2022: [Asean members can't reach consensus on Zelenskyy video statement bid](#)

Người phát ngôn Hội nghị thượng đỉnh ASEAN: Biển Đông không phải chủ đề nóng tại Hội nghị cấp cao năm nay. Tuyên bố ASEAN - Trung Quốc về DOC vẫn mới nguyên như ngày đầu sau bao biến cố

Trong cuộc họp báo chiều 11/11/2022, Người phát ngôn Hội nghị thượng đỉnh ASEAN Kung Phoak cho biết, khác với những năm trước, tranh chấp Biển Đông không còn là chủ đề nóng để các nhà lãnh đạo ASEAN thảo luận tại Hội nghị Cấp cao.

Mặc dù vậy, Người phát ngôn cho rằng Biển Đông vẫn là tranh chấp lớn cần giải quyết của khu vực, tuy nhiên, trong những năm gần đây, tình hình đã lắng dịu hơn, không có nhiều xung đột hay bất đồng.

Ngày 12/11/2022, các nước thành viên ASEAN và Trung Quốc đã ra tuyên bố chung kỷ niệm 20 năm ngày ký Tuyên bố Ứng Xử Của Các Bên Ở Biển Đông. Bình luận về bản tuyên bố chung, Greg Poling thốt lên: “Sau một phần tư thế kỷ làm việc chăm chỉ, ASEAN và Trung Quốc đã thành công trong việc sao chép lại nội dung từ DOC. Thật là một sự tiến bộ!”

Còn Scot Marciel, một nhà ngoại giao nghỉ hưu đã từng phụ trách khu vực Đông Á và Thái Bình

Dương của Hoa Kỳ cho tới năm 2016 thì bình luận: "Các cuộc đàm phán về COC làm tôi nhớ đến đồng thuận 5 điểm của ASEAN về Myanmar. Hầu hết biết rằng họ không đạt được điều gì, nhưng khi không có ý tưởng tốt hơn, ASEAN sẽ duy trì cả hai nỗ lực..."

Xem thêm:

EAC News ngày 11/11/2022: [ASEAN Summit Spokesperson: South China Sea Not a Hot Topic at This Year's Summit](#)

ASEAN ngày 12/11/2022: [Joint Statement on The 20th Anniversary of The Declaration on The Conduct of Parties in The South China Sea](#)

ASEAN và Hoa Kỳ nâng cấp quan hệ lên đối tác chiến lược toàn diện

Tổng thống Hoa Kỳ Joe Biden cũng đề nghị hỗ trợ tài chính 860 triệu USD thông qua Khuôn khổ Kinh tế Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương (IPEF). Trước đó tại hội nghị thượng đỉnh ASEAN tại Nhà Trắng vào tháng 5, Hoa Kỳ đã cam kết hỗ trợ tài chính cho khối 150 triệu USD. Quan hệ đối tác chiến lược toàn diện đưa Hoa Kỳ ngang tầm chiến lược với Trung Quốc.

Biden cũng cam kết tiếp tục các hoạt động tự do hàng hải ở Biển Đông; và thúc đẩy các nhà lãnh đạo về "trật tự quốc tế dựa trên luật lệ", pháp quyền, dân chủ và quyền của các nhà hoạt động.

Cố vấn An ninh Quốc gia của Nhà Trắng Jake Sullivan cho biết việc sử dụng tần số vô tuyến từ các vệ tinh thương mại sẽ cho phép theo dõi "chuyển động trong bóng tối", đó là khi hệ thống AIS của tàu được tắt có chủ đích để khiến chuyển động của chúng không bị phát hiện và thường là dấu hiệu của hoạt động bất hợp pháp tiềm ẩn.

Stratfor nhận định, sự hiện diện của Biden tại hội nghị thượng đỉnh tương phản với sự thờ ơ mà cựu Tổng thống Hoa Kỳ Donald Trump đã thể hiện với khối, và các nhà lãnh đạo ASEAN sẽ hài lòng với các sáng kiến tài chính và an ninh. Tuy nhiên, nếu không có cơ chế thương mại tự do, các ưu đãi tài chính sẽ bị tắc nghẽn thông qua tài chính tư nhân và được lựa chọn để phục vụ lợi ích của Hoa Kỳ, hạn chế tính linh hoạt của chúng. Ngoài ra, việc Washington tiếp tục thúc đẩy các vấn đề nhân quyền và dân chủ đang khiến các quốc gia ASEAN tiếp tục cảnh giác với sự can thiệp của Hoa Kỳ.

Xem thêm:

South China Morning Post ngày 12/11/2022: [US President Joe Biden pledges more support on Myanmar, South China Sea row in 'new era' of US-Asean ties](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#)

Kyodo News ngày 12/11/2022: [U.S., ASEAN upgrade ties amid China rise, eye maritime cooperation](#)

ASEAN ngày 13/11/2022: [ASEAN-U.S. Leaders' Statement on the Establishment of the ASEAN-U.S. Comprehensive Strategic Partnership](#)

Stratfor ngày 14/11/2022: [U.S., ASEAN: Biden Makes a Splash at ASEAN Summit, Prods Leaders on U.S. Interests](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#).

Quan chức Nhật Bản: Nhật Bản, ASEAN sẽ tổ chức hội nghị thượng đỉnh tại Tokyo vào khoảng tháng 12/2023

Các nhà lãnh đạo của Nhật Bản và 10 thành viên ASEAN hôm thứ Bảy ngày 12/11/2022 đã đồng ý tổ chức một hội nghị thượng đỉnh tại Tokyo vào hoặc khoảng tháng 12 năm sau để kỷ niệm 50 năm quan hệ hai bên, một quan chức Nhật Bản cho biết. Cũng theo quan chức này, Thủ tướng Nhật Bản Fumio Kishida và những người đồng cấp từ Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á đã cam kết tăng cường quan hệ hợp tác khi họ gặp nhau tại Phnom Penh. Nhật Bản sẽ thúc đẩy các nỗ lực như đào tạo các nhà khai thác Dịch vụ Giao thông Tàu thuyền và hỗ trợ xây dựng các Kế hoạch Hành động Quốc gia và giám sát đại dương về rác thải nhựa trên biển.

Xem thêm:

Kyodo News ngày 12/11/2022: [Japan, ASEAN agree to hold summit in Tokyo around Dec. 2023](#)

Bộ Ngoại giao Nhật Bản ngày 12/11/2022: [The 25th ASEAN-Japan Summit](#)

Campuchia lấy làm tiếc khi Ngoại trưởng Nga và Ukraine không gặp nhau tại Phnom Penh

Campuchia đã đề nghị tổ chức các cuộc đàm phán giữa Nga và Ukraine nhằm giảm bớt căng thẳng trong bối cảnh chiến tranh đang diễn ra.

“Thật không may, cả Ukraine và Nga đều không gặp nhau ở đây,” ông Hun Sen nói. “Chúng tôi không thấy có dấu hiệu đàm phán hòa bình (giữa hai bên).”

Tại một cuộc họp báo vào thứ Sáu, một ngày sau khi ký Văn kiện gia nhập Hiệp ước Thân thiện và Hợp tác Đông Nam Á với ASEAN, Kuleba nói rằng nếu Lavrov đưa ra yêu cầu đối thoại, ông sẽ cân nhắc.

“Khi bạn hỏi về ông Lavrov – ông ấy không yêu cầu một cuộc gặp như thông lệ trong ngoại giao; nếu ông ấy có yêu cầu, chúng tôi sẽ xem xét kỹ lưỡng yêu cầu đó, có tính đến mọi khía cạnh và thực tế của tình hình hiện tại,” Kuleba nói.

Xem thêm:

Khmer Times ngày 14/11/2022: [Missed Chance: Cambodia regrets Russian and Ukrainian FMs did not meet in Phnom Penh](#)

Ukraine và Campuchia tăng cường quan hệ

Phát biểu trong một cuộc phỏng vấn độc quyền với *Khmer Times*, Bộ trưởng Ngoại giao Ukraine Dmytro Kuleba bày tỏ cam kết thúc đẩy quan hệ ngoại giao giữa đất nước ông với Campuchia, đồng thời củng cố quan hệ đối tác giữa hai nước trong nhiều lĩnh vực.

Kể từ khi bắt đầu Chiến tranh Nga-Ukraine, hồi tháng 3, Thủ tướng Hun Sen đã yêu cầu các nhà ngoại giao Campuchia đưa ra lập trường chống lại cuộc xâm lược Ukraine của Nga trong tất cả các cuộc bỏ phiếu quốc tế sau khi Vương quốc ủng hộ nghị quyết khẩn cấp của Liên Hợp Quốc lên án cuộc xâm lược Ukraine và yêu cầu Nga rút khỏi Ukraine.

“Thủ tướng Campuchia đại diện cho thể hệ người Campuchia đã giành được và bảo vệ đất nước khỏi ảnh hưởng và xâm lược của nước ngoài. Chúng tôi sẽ chiến đấu cho đến khi chiến thắng vì đó là đất nước của chúng tôi, vùng đất của chúng tôi, con người của chúng tôi,” Kuleba nói.

Xem thêm:

Khmer Times ngày 14/11/2022: [Big boost for Ukraine-Cambodia ties](#)

Marcos tích cực thúc đẩy các quan hệ song phương và nhiều sáng kiến

Trong bốn ngày sự kiện tại Campuchia, Tổng thống mới nhậm chức của Philippines Ferdinand Marcos Jr. đã không bỏ lỡ cơ hội nào. Ông đã có rất nhiều cuộc họp thúc đẩy hợp tác kinh doanh và đầu tư, tham dự nhiều cuộc gặp gỡ với người đồng cấp ở các quốc gia, tăng cường mối quan hệ với Campuchia, Việt Nam, Brunei, Hàn Quốc và Canada. Ông cũng vận động về các quan ngại của mình về Biển Đông, khủng hoảng Myanmar, xung đột Nga-Ukraine, kinh tế và biến đổi khí hậu.

Với Campuchia và Việt Nam, Marcos đã củng cố quan hệ đối tác trong lĩnh vực nông nghiệp để đảm bảo an ninh lương thực. Tổng thống cũng thảo luận về quốc phòng và an ninh hàng hải với Việt Nam trong bối cảnh khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương đầy biến động.

Trợ lý Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Daniel Espiritu cho biết "không có cuộc thảo luận cụ thể nào" về cách tăng cường quan hệ đối tác hàng hải, trong khi Văn phòng Thư ký Báo chí phụ trách Văn phòng Cheloy Garafil cho biết Marcos đã thúc đẩy các cuộc đối thoại về những vấn đề này, bao gồm trao đổi thông tin tình báo và chiến lược trong việc giải quyết các vấn đề hàng hải, vì những điều này sẽ có lợi cho cả hai nước.

Xem thêm:

Manila Bulletin ngày 13/11/2022: [Marcos' ASEAN debut recap: Stronger bilateral ties; multiple initiatives pushed](#)

Trung Quốc: ba đề xuất về Diễn đàn Đông Á và Sáng kiến An ninh Toàn cầu như một giải pháp, ủng hộ tự do hải hành ở Biển Đông, phản đối sử dụng hoặc đe dọa sử dụng vũ khí hạt nhân

Trong phiên phát biểu tại Diễn đàn Đông Á, Thủ tướng Lý Khắc Cường đưa ra ba đề xuất về diễn đàn đồng thời quảng bá cho Sáng kiến An ninh Toàn cầu của Trung Quốc. Cụ thể, theo ông, Diễn đàn Đông Á nên tránh tạo ra sự chia rẽ và đối đầu mà nên đóng vai trò như một nền tảng đối thoại và quản lý khác biệt một cách hợp lý trong bối cảnh mà ông cho là xu hướng căng thẳng địa chính trị và các điểm nóng leo thang. Để giải quyết các thách thức an ninh, Trung Quốc đã đưa ra Sáng kiến An ninh Toàn cầu với tầm nhìn về một nền an ninh chung có tính toàn diện và hợp tác.

Thứ nhì, Trung Quốc cho rằng "cần đi đúng hướng của toàn cầu hoá kinh tế, tiếp tục theo đuổi tự do hoá và thuận lợi hóa thương mại và đầu tư, hợp tác cởi mở cùng có lợi." Ông Cường đề cập cụ thể đến Hiệp định Đối tác Kinh tế Toàn diện Khu vực và cho rằng các nước cần nỗ lực để thực hiện hợp lý hiệp định, giữ cho chuỗi cung ứng và công nghiệp được an toàn, ổn định và thông suốt.

Thứ ba, ông kêu gọi điều mà ASEAN luôn mong muốn và cũng là điều gần đây các cường quốc ngoài khu vực luôn khẳng định qua các diễn ngôn: đó là duy trì vai trò trung tâm của ASEAN như nền tảng chính của cấu trúc khu vực Đông Á có tính bao trùm, hợp tác đa tầng và kết nối với nhau.

Về Biển Đông, Lý khẳng định Trung Quốc ủng hộ tự do hải hành ở Biển Đông bởi đây cũng tuyến đường nơi Trung Quốc có tới 60% lượng hàng hoá được vận chuyển. Ông khẳng định Trung Quốc sẵn sàng hợp tác với các nước ASEAN để thúc đẩy tham vấn Bộ Quy tắc Ứng xử trên cơ sở xây dựng sự đồng thuận.

Về vấn đề Ukraine, Lý khẳng định Trung Quốc luôn ủng hộ việc tôn trọng chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ của tất cả các nước, tuân thủ các mục đích và nguyên tắc của Hiến chương Liên Hợp Quốc, ủng hộ mọi nỗ lực giải quyết khủng hoảng một cách hoà bình. Ông nói Trung Quốc phản đối việc sử dụng hoặc đe dọa sử dụng vũ khí hạt nhân, không được tiến hành các cuộc chiến tranh hạt nhân.

Xem thêm:

Nhân dân Nhật báo ngày 14/11/2022: [在第十七届东亚峰会上的讲话](#)

Macron đặt mục tiêu quan hệ đối tác đối thoại Pháp - ASEAN

Trong một cuộc phỏng vấn với *Nikkei* và *Financial Times*, Macron nêu bật tham vọng của Pháp trong việc mở rộng vai trò của mình ở khu vực Châu Á-Thái Bình Dương, đánh dấu sự quan tâm của Paris trong việc trở thành đối tác đối thoại của Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á. Quan hệ đối tác đối thoại ASEAN mang đến cho các quốc gia cơ hội thảo luận về các vấn đề bao gồm kinh tế, tiếp cận thị trường và chuyển giao công nghệ, nhưng quan trọng hơn, là tiền thân của một hiệp định thương mại tự do với nhóm 10 quốc gia.

Là khách mời của Thủ tướng Prayuth, nước chủ nhà diễn đàn APEC, Macron là nhà lãnh đạo Châu Âu đầu tiên tham dự diễn đàn khu vực. Diễn đàn quy tụ 21 nền kinh tế Châu Á-Thái Bình Dương bao gồm 7 quốc gia Đông Nam Á, Trung Quốc, Hoa Kỳ, Nhật Bản, Hàn Quốc, Australia, Canada và Chile.

Macron mô tả lời mời là sự thừa nhận của khu vực đối với chương trình nghị sự Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương ngày càng tích cực của Pháp và vị trí của Pháp với tư cách là một thành viên khu vực thông qua các lãnh thổ và vùng đặc quyền kinh tế nằm ở các vùng biển từ phía đông châu Phi đến Bờ Tây Hoa Kỳ.

Xem thêm:

Nikkei Asia ngày 18/11/2022: [Macron sets sights on France-ASEAN dialogue partnership](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#)

South China Morning Post ngày 18/11/2022: [French President Emmanuel Macron's embrace of diverse views offers hope for 'true multilateralism'](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#).

Các cuộc hội nghị giữa ASEAN và các cường quốc cho thấy sự chia rẽ sâu sắc về Biển Đông, Ukraine

Các hội nghị thượng đỉnh ASEAN và các cường quốc Trung Quốc, Hoa Kỳ và Nga đã kết thúc sau ba ngày đàm phán căng thẳng về mọi vấn đề, từ cuộc khủng hoảng ở Myanmar đến cuộc chiến Ukraine và căng thẳng ở Biển Đông. Tuyên bố dự kiến của Hội nghị thượng đỉnh Đông Á đã không được đưa ra ngay lập tức, trong bối cảnh có thông tin cho rằng Hoa Kỳ và Nga bất đồng về ngôn từ. Tuy nhiên, một dự thảo ban đầu có kèm theo nhận xét của các nhà lãnh đạo khác nhau, theo quan sát của *Nikkei Asia*, đã cho thấy suy nghĩ của các đại diện các quốc gia cũng như nêu bật sự chia rẽ sâu sắc về các vấn đề an ninh quan trọng.

Ngoại trưởng Nga Sergei Lavrov đã đổ lỗi cho Hoa Kỳ và các đồng minh về việc không thể đưa ra thông cáo chung tại Hội nghị thượng đỉnh Đông Á, đồng thời cho biết rằng họ không thể chấp nhận ngôn ngữ được sử dụng về tình hình ở Ukraine. Nga từ chối mô tả cuộc xâm lược Ukraine là một cuộc chiến, thay vào đó gọi đó là một “chiến dịch quân sự đặc biệt”.

Ông Lavrov cũng cáo buộc Hoa Kỳ chia rẽ ASEAN và chỉ trích NATO đẩy mạnh hoạt động trong khu vực. Những bình luận của ông về NATO lặp lại quan điểm của Trung Quốc lo ngại về sự ảnh hưởng của NATO, mặc dù hệ thống liên minh của Hoa Kỳ ở Châu Á không bao gồm các thỏa thuận phòng thủ tập thể của NATO.

Phát biểu tại Campuchia trước khi tới Bali, Indonesia, ông Lavrov cho biết: “NATO không còn nói rằng đây là một liên minh phòng thủ thuần túy. Có một xu hướng rõ ràng về quân sự hóa khu vực thông qua sự phối hợp nỗ lực của các đồng minh địa phương của Hoa Kỳ như Úc, New Zealand, Nhật Bản với sự mở rộng của NATO.”

Phát biểu trên chuyên cơ Air Force One vào cuối ngày Chủ nhật sau hội nghị thượng đỉnh do ASEAN dẫn đầu, Cố vấn An ninh Quốc gia Nhà Trắng Jake Sullivan nói với các phóng viên rằng Hoa Kỳ tin số các quốc gia phản đối Nga đang tăng lên và tin rằng vẫn có khả năng các quốc gia G20 sẽ tìm thấy tiếng nói chung, “với thiện chí từ phía Hoa Kỳ và các đối tác G7.”

"Chúng ta phải duy trì sự thống nhất của ASEAN bất kể hoàn cảnh nào vì lợi ích tốt nhất của toàn khu vực", Thủ tướng Campuchia Hun Sen, Chủ tịch luân phiên ASEAN năm nay, phát biểu khi trao lại chức Chủ tịch cho Tổng thống Indonesia Joko Widodo.

Xem thêm:

Nikkei Asia ngày 13/11/2022: [ASEAN talks lay bare deep divisions on South China Sea, Ukraine](#)

Bloomberg ngày 13/11/2022: [US and Russia Fail to Agree at Asean, Making G-20 Statement Unlikely](#). Một bản PDF được lưu ở đây.

Reuters ngày 13/11/2022: [Russia's Lavrov says West seeking to militarise southeast Asia](#)

II- HỘI NGHỊ THƯỢNG ĐỈNH G20

Zelenskyy: 'Giờ là lúc chấm dứt chiến tranh phá hoại của Nga

Tổng thống Volodymyr Zelenskyy phát biểu tại hội nghị thượng đỉnh G20 ở Bali rằng ông "tin chắc rằng giờ là lúc cuộc chiến tranh phá hoại của Nga phải và có thể bị chấm dứt." Zelenskyy cũng cho biết sẽ không có Minsk 3, ám chỉ đến hai thỏa thuận thất bại trước đó nhằm chấm dứt cuộc xâm lược của Nga vào năm 2014 và cuộc chiến sau đó ở miền đông Ukraine. "Chúng tôi sẽ không cho phép Nga chờ đợi và xây dựng lực lượng của mình," Zelenskyy nói. Tổng thống cũng đề xuất một cuộc trao đổi tù nhân 'tất cả lấy tất cả' với Nga.

G20 cứng rắn với Nga, kêu gọi chấm dứt chiến tranh Ukraine

Các nhà lãnh đạo của các nền kinh tế lớn nhất thế giới đang họp tại Bali, Indonesia, vẫn còn chia rẽ về cuộc xâm lược Ukraine của Nga nhưng dường như đã chuẩn bị truyền tải một thông điệp mạnh mẽ từ hầu hết những nước lên án cuộc chiến. Một dự thảo tuyên bố của Nhóm 20 quốc gia được AP xem hôm thứ Ba ngày 15/11/2022 đã nhắc lại lập trường của Liên Hợp Quốc "lên án một cách mạnh mẽ nhất hành động gây hấn của Liên bang Nga". Tuy nhiên, theo Bloomberg, dự thảo đã sử dụng cụm từ "cuộc chiến ở Ukraine" chứ không phải cuộc chiến của Nga ở Ukraine, một thỏa hiệp được thiết kế để thu hút càng nhiều nhà lãnh đạo ký kết càng tốt.

Bộ trưởng Hun Sen cho biết ông mắc COVID-19 và sẽ rời khỏi các cuộc họp G20, chỉ vài ngày sau khi tổ chức hội nghị thượng đỉnh cho các nhà lãnh đạo thế giới tại thủ đô của đất nước ông.

Xem thêm:

AP News ngày 15/11/2022: [G-20 to hold tough on Russia, urge end to Ukraine war](#)

Bloomberg ngày 15/11/2022: [Scholz Sees Consensus Emerging on War in Ukraine](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#)

Bloomberg ngày 15/11/2022: [Most G-20 Leaders Agree to Condemn Russia for War in Ukraine](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#)

Financial Times ngày 15/11/2022: [G20 leaders to agree draft communiqué rejecting 'era of war'](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#).

Thủ tướng Singapore kêu gọi giữ chuỗi cung ứng mở

Thủ tướng Lý Hiển Long cho biết hệ thống đa phương dựa trên luật lệ cần được củng cố để tất cả các quốc gia có thể tiếp tục được hưởng quyền tiếp cận không bị cản trở đối với các mặt hàng năng lượng, lương thực và nông sản, đặc biệt là trong thời kỳ khủng hoảng.

Phát biểu về an ninh lương thực và năng lượng tại Hội nghị thượng đỉnh các nhà lãnh đạo G20 ở Bali, ông cho biết Singapore rất coi trọng vai trò là một trung tâm hậu cần, vận tải và năng lượng đáng tin cậy.

“Chúng tôi mong muốn được hợp tác với các đối tác để giữ cho chuỗi cung ứng toàn cầu luôn tự do và cởi mở,” ông phát biểu tại cuộc họp thường niên của các nền kinh tế lớn nhất thế giới.

Xem thêm:

The Straits Times ngày 15/11/2022: [G-20 summit: PM Lee calls for open supply chains and for countries to accelerate net-zero ambitions](#)

Thông cáo chung Hội nghị G20: Hầu hết các thành viên lên án mạnh mẽ cuộc chiến ở Ukraine

Trung Quốc đã ký thông cáo chung của hội nghị nói rằng “hầu hết các thành viên lên án mạnh mẽ cuộc chiến ở Ukraine.”

“Tổng thống Nga gần như đơn độc trên thế giới với chính sách của mình và không có đối tác liên minh mạnh mẽ nào,” Thủ tướng Đức Olaf Scholz, người đã gặp Tập ở Bắc Kinh hồi đầu tháng này, nói với các phóng viên ở Bali hôm thứ Tư. Ông ghi nhận “những từ ngữ rõ ràng một cách đáng kinh ngạc” của tuyên bố.

Sự thể hiện thống nhất đó diễn ra sau một loạt các cuộc gặp tương đối nồng ấm giữa Tập và các nhà lãnh đạo thế giới, những người đã dẫn đầu chiến dịch trừng phạt Moscow, bao gồm cả cuộc gặp đầu tiên với Tổng thống Hoa Kỳ Joe Biden vào thứ Hai. Trong các cuộc đàm phán đó, Tập đã củng cố sự phản đối của mình đối với việc sử dụng vũ khí hạt nhân ở Ukraine - một lập trường thể hiện lẫn ranh đỏ của Trung Quốc mà không hoàn toàn từ bỏ Nga.

Xem thêm:

Bloomberg ngày 16/11/2022: [Xi Looks Away From Putin Toward West in World Stage Return](#). Một bản PDF được lưu ở đây.

ASEAN ngày 17/11/2022: [Chairman's Statement of The 17th East Asia Summit](#)

Khoảnh khắc hiếm hoi: Tập chất vấn Trudeau về rò rỉ truyền thông trong cuộc trao đổi gay gắt trước ống kính camera

Một máy quay camera đã ghi lại được cuộc nói chuyện gay gắt giữa Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình và Thủ tướng Canada Justin Trudeau bên lề Hội nghị thượng đỉnh G20. Tập đã bày tỏ sự không hài lòng khi mọi thứ được thảo luận ngày hôm qua giữa hai ông “đã bị rò rỉ ra (các) tờ báo, điều đó không phù hợp... & đó không phải là cách cuộc trò chuyện được tiến hành.”

Bộ Ngoại giao Trung Quốc sau đó đã phủ nhận Tập chỉ trích Trudeau và cho rằng đó chỉ là cách nói chuyện bình thường, Tập không chỉ trích hay buộc tội ai. Người phát ngôn Mao Ninh nói Bắc Kinh ủng hộ trao đổi cởi mở miễn là bình đẳng. Trung Quốc hy vọng Canada sẽ thực hiện các bước để cải thiện quan hệ song phương.

Xem thêm:

Annie Bergeron-Oliver: [Đoạn đối thoại giữa Tập Cận Bình và Justin Trudeau](#)

Bloomberg ngày 16/11/2022: [Xi Confronts Trudeau Over Media Leaks in Heated Exchange Caught on Camera](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#).

Jakarta thể hiện quan hệ với Bắc Kinh bên lề Hội nghị thượng đỉnh G20

Xuất hiện trong một tuyên bố chung với Chủ tịch Tập Cận Bình vào tối thứ Tư ngày 16/11/2022, hai bên đã tuyên bố sẽ “nâng cao hợp tác song phương lên một tầm cao hơn”.

Trọng tâm của thông báo là một dự án đường sắt cao tốc gần như đã hoàn thành nhằm cắt giảm đáng kể thời gian cần thiết để đi lại giữa Jakarta và thủ đô Bandung của Tây Java. Được xây dựng bởi tập đoàn Trung Quốc-Indonesia KCIC, dự án đã bị trì hoãn và vượt chi phí, nhưng điều đó không ngăn được hai nguyên thủ quốc gia ca ngợi nó là “biểu tượng của sự hợp tác chiến lược giữa hai nước”.

Trung Quốc và Indonesia đã nhất trí tăng cường hợp tác cơ sở hạ tầng và hàng hải, đồng thời tăng cường “phối hợp chiến lược” trong các vấn đề khu vực trong bối cảnh Bắc Kinh và Washington tranh giành ảnh hưởng ở Đông Nam Á.

Theo một tuyên bố từ Bộ Ngoại giao Trung Quốc, Tập kêu gọi xây dựng “sức mạnh tổng hợp” giữa chiến lược Vành đai và Con đường và Điểm tựa Hàng hải Toàn cầu của Indonesia, kế hoạch của Jakarta nhằm biến nước này thành một trung tâm hàng hải toàn cầu.

Mặc dù phần lớn tuyên bố chung chỉ nói về các cam kết chung chung thay vì hành động cụ thể, ngôn từ bản tuyên bố cho thấy tầm quan trọng mà hai bên gán cho mối quan hệ song phương: “Hai nguyên thủ quốc gia cùng chứng kiến việc ký kết Kế hoạch Hành động nhằm Tăng cường

Chiến lược Toàn diện. Quan hệ đối tác giữa Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa và Cộng hòa Indonesia [2022-2026], kế hoạch hợp tác liên quan đến Sáng kiến Vành đai và Con đường, và các tài liệu hợp tác bao gồm các lĩnh vực như kinh tế và thương mại, kinh tế kỹ thuật số, đào tạo nghề và cây được liệu.”

Truyền thông Trung Quốc nhấn mạnh vào thông điệp hai bên nhất trí “xây dựng cộng đồng Trung Quốc-Indonesia cùng chung một tương lai.”

Xem thêm:

Bộ Ngoại giao Trung Quốc ngày 17/11/2022: [Joint Statement between The People's Republic of China and The Republic of Indonesia](#)

The Jakarta Post ngày 17/11/2022: [Jakarta showcases ties with Beijing at close of G20 Summit](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#)

CGTN ngày 17/11/2022: [China, Indonesia agree on building community with a shared future](#)

Ishaan Tharoor: Cuộc chiến ở Ukraine đã làm tê liệt chính trị toàn cầu

Hội nghị thượng đỉnh G20 năm nay lẽ ra là cơ hội để Indonesia thể hiện vai trò lãnh đạo trên trường quốc tế. Nhưng rồi chiến tranh ở Ukraine xảy ra và khoảnh khắc rực rỡ của Indonesia chìm trong bóng tối. Những rắc rối đã xảy ra từ vài tháng trước khi diễn ra hội nghị, khi các quan chức phương Tây cho thấy họ không muốn đối phó trực tiếp với Tổng thống Nga Vladimir Putin, kẻ xâm lược. Putin cuối cùng đã chọn không tới Bali, nhưng sự chia rẽ vẫn tiếp tục diễn ra trong hội nghị.

Tổng thống Indonesia Joko Widodo thừa nhận khó khăn khi phát biểu trước khi các cuộc thảo luận kín của hội nghị bắt đầu. “Tôi hiểu rằng chúng ta cần nỗ lực rất nhiều để có thể ngồi cùng nhau trong căn phòng này,” ông nói trước khi các cuộc thảo luận kín bắt đầu. “Có trách nhiệm nghĩa là không tạo ra những tình huống có tổng bằng không, có trách nhiệm ở đây cũng có nghĩa là chúng ta phải chấm dứt chiến tranh. Nếu chiến tranh không kết thúc, thế giới sẽ khó tiến lên phía trước.”

Thông cáo chung kết thúc hội nghị ám chỉ những rạn nứt lớn hơn đã diễn ra đằng sau cánh cửa phòng họp. Trong khi các quốc gia như Trung Quốc và Ấn Độ đã công khai kêu gọi chấm dứt chiến tranh, họ đã không đưa ra quan điểm công khai chỉ trích Điện Kremlin.

“Hầu hết các thành viên lên án mạnh mẽ cuộc chiến ở Ukraine và nhấn mạnh rằng nó đang gây ra đau khổ to lớn cho con người và làm trầm trọng thêm những yếu kém hiện có trong nền kinh

tế toàn cầu,” thông cáo cho biết. Nhưng sau đó thông cáo đưa ra những gì nghe có vẻ giống như một sự thừa nhận thất bại: “Có những quan điểm khác và những đánh giá khác về tình hình và các biện pháp trừng phạt. Nhìn nhận rằng G20 không phải là diễn đàn để giải quyết các vấn đề an ninh, chúng tôi thừa nhận các vấn đề an ninh có thể gây ra những hậu quả nghiêm trọng đối với nền kinh tế toàn cầu.”

Xem thêm:

The Washington Post ngày 17/11/2022: [The G-20 summit shows how war in Ukraine has paralyzed global politics](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#)

AP News ngày 17/11/2022: [Analysis: Have China and India shifted stance on Russia war?](#)

The White House ngày 16/11/2022: [G20 Bali Leaders' Declaration](#)

Fabian Kretschmer: Lập trường của Trung Quốc về Nga chỉ thay đổi rất ít

Cuộc gặp giữa các Bộ trưởng Ngoại giao Vương Nghị và Sergey Lavrov đã diễn ra hết sức thân mật. Những người đã hy vọng vào sự chỉ trích từ Trung Quốc đã phải thất vọng.

Đối với phương Tây, Ngoại trưởng Nga Sergey Lavrov từ lâu đã không được hoan nghênh, nhưng người đồng cấp Trung Quốc Vương Nghị đã chào đón ông bằng một cái bắt tay và nụ cười ấm áp tại hội nghị thượng đỉnh G20 ở Bali hôm thứ Ba. Những tấm ảnh của thực tế đối lập với nhận thức xuất hiện từ tuyên bố chung G20 vốn chỉ trích Nga và cũng được Trung Quốc ủng hộ.

Những gì hai người nói với nhau có lẽ đã khiến các chính trị gia Châu Âu cảm thấy cay đắng. Vương Nghị cam kết "làm sâu sắc thêm hợp tác thực chất với Nga" và thúc đẩy một trật tự thế giới "đa cực". Cuộc chiến tranh xâm lược của Nga được mệnh danh đơn giản là “vấn đề Ukraine”. Hai bên nghe giống hệt như trong các báo cáo của phương tiện truyền thông nhà nước tại cuộc họp trước đó của họ vào tháng Chín.

Chỉ có một trong những tuyên bố của Vương có thể được diễn giải – một cách rất thiện chí – như một chút sai lệch so với đường lối thông thường: Trung Quốc khẳng định Nga đã có “thái độ hợp lý và có trách nhiệm” khi xác nhận không bao giờ nên tiến hành chiến tranh hạt nhân.

Kể từ tháng Hai, giới chính trị phương Tây đã chú ý đến từng âm tiết mà đại diện chính phủ Trung Quốc nói với Nga. Gần đây nhất, họ xúc động trước những cam kết được cho là của Chủ tịch nước Tập Cận Bình với Thủ tướng Đức Olaf Scholz. Trung Quốc sẽ "từ chối việc sử dụng và đe dọa vũ khí hạt nhân" – ở quê nhà, Scholz đã mô tả nó như một sự nhượng bộ mạnh mẽ mới.

Chỉ là một mơ tưởng

Xét cho cùng, đây là những lời chỉ trích gay gắt nhất từ Bắc Kinh đến Điện Kremlin kể từ khi bắt đầu chiến tranh. Nhưng nhận thức của nhiều phương tiện truyền thông phương Tây rằng giới lãnh đạo Trung Quốc cuối cùng đã tỉnh táo và rời khỏi Moscow là một phản ứng thái quá. Tuyên bố hạt nhân chỉ đơn giản nhắc lại một nguyên tắc chỉ đạo đã được thiết lập trong chính sách của Trung Quốc.

Cho đến nay, không có dấu hiệu thực sự nào cho thấy Trung Quốc đang thay đổi hướng đi. Tuyên bố của Tập Cận Bình thậm chí không chỉ ra điều này từ xa: tuyên bố rất mơ hồ và Nga thậm chí không được đề cập trực tiếp. Và trong các cuộc gặp thượng đỉnh G20 của ông Tập với Tổng thống Hoa Kỳ Joe Biden và Tổng thống Pháp Emmanuel Macron ở Bali, việc từ chối vũ khí hạt nhân đã không được Trung Quốc nhắc lại.

Có một điều chắc chắn: Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa tiếp tục đi trên một sợi dây mong manh. Đối với thế giới bên ngoài, nó thể hiện mình là một quốc gia gìn giữ hòa bình trung lập cam kết con đường đàm phán và đối thoại. Tuy nhiên, trên thực tế, nó đã đứng về phía Nga. Trong khi Tập hứa với Vladimir Putin về “tình hữu nghị vô biên”, ông thậm chí còn chưa nói chuyện điện thoại với Tổng thống Ukraine Volodymyr Zelenskyy kể từ khi chiến tranh bắt đầu.

Gần giống như tuyên truyền của Nga

Hơn nữa, các phương tiện truyền thông chính thức của nhà nước tiếp tục áp dụng tuyên truyền của Nga – với những thay đổi tối thiểu. Ví dụ, tờ *People's Daily* nói rằng "lý thuyết về mối đe dọa hạt nhân đang được tung ra ở phương Tây" và rằng Nga sẽ chỉ sử dụng vũ khí hạt nhân để tự vệ. Bản tin buổi tối của *CCTV* gần đây thậm chí còn trực tiếp xác định Ukraine là thủ phạm chính của vụ tấn công tên lửa ở Ba Lan. Và đằng sau mọi diễn biến là một NATO hiếu chiến dưới sự lãnh đạo của Washington.

Khi Liên Hợp Quốc bỏ phiếu về nghị quyết liên quan tới trách nhiệm của Nga bồi thường thiệt hại cho Ukraine, Trung Quốc - cùng với Syria, Triều Tiên và Iran - đã bỏ phiếu chống. Mặt khác, Ấn Độ, quốc gia cũng bị phương Tây chỉ trích vì lập trường thân Nga, lại bỏ phiếu trắng.

Tất nhiên, mối quan hệ của Trung Quốc với Nga không cố định mà thích nghi với tình hình. Trong trường hợp tuyên bố cuối cùng của G20, họ không muốn bị coi là người ngoài cuộc. Nhưng phạm vi lại khá hẹp: lợi ích chiến lược của Bắc Kinh trong việc định hình lại trật tự thế giới theo ý tưởng của họ tiếp tục lấn át sự bất mãn ngắn hạn. Và để vượt qua quyền bá chủ của phương Tây do Hoa Kỳ lãnh đạo, logic của Trung Quốc cho rằng Nga là một đối tác quốc tế

hoàn toàn cần thiết.

Xem thêm:

TASS ngày 16/11/2022: [Russia, China launch traffic on the first-ever railway bridge across Amur River](#)

Financial Times ngày 07/11/2022: [China becomes top exporter to Russia as sanctions hit Moscow's trade with EU](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#).

Trịnh Vĩnh Niên: Trung Quốc nên suy nghĩ về cách lãnh đạo việc tái thiết trật tự quốc tế

Trịnh Vĩnh Niên là một chuyên gia nổi tiếng của Trung Quốc và là giám đốc của Viện Cao cấp về Nghiên cứu Toàn cầu và Trung Quốc đương đại tại Đại học Trung Quốc Hồng Kông (Thâm Quyển). Theo ông, cuộc chiến Nga-Ukraine đã một lần nữa khẳng định Liên Hợp Quốc đang rối loạn chức năng và trật tự hậu Thế chiến II bị phá vỡ. Với tư cách là cường quốc mới của thế giới, Trung Quốc có nền tảng vật chất, ý chí mạnh mẽ và kinh nghiệm dày dặn trong các vấn đề quốc tế để đóng vai trò lãnh đạo như một cường quốc và đưa ra 'các giải pháp của Trung Quốc' để cải cách trật tự quốc tế. Trung Quốc cần phải lãnh đạo việc tái thiết trật tự quốc tế.

Ông đề xuất thành lập một cơ chế mới, Cơ chế Đối thoại của các nhà tư tưởng chiến lược G20 (S20). Khuôn khổ mới sẽ tập hợp các nhà tư tưởng chiến lược từ các quốc gia thành viên G20 và tạo điều kiện trao đổi ý tưởng và giải pháp để bù đắp cho những thiếu sót của chính phủ của họ. Trong quá trình này, những người Trung Quốc tham gia có thể đóng góp vào sự phát triển sức mạnh diễn ngôn của Trung Quốc.

Xem thêm:

Ai Sixiang: [郑永年：中国应思考如何引领国际秩序重建 爱思想](#)

III- BIDEN VÀ TẬP GẶP NHAU BÊN LỀ HỘI NGHỊ THƯỢNG ĐỈNH G20

Cố vấn An ninh Quốc gia Nhà Trắng: Hoa Kỳ muốn các cuộc đàm phán quốc phòng song phương 'trở lại đúng hướng'

Quan chức an ninh quốc gia hàng đầu của Washington hôm thứ Hai ngày 07/11/2022 kêu gọi Bắc Kinh nối lại các cuộc đàm phán quốc phòng với Hoa Kỳ, mà Trung Quốc đã cắt đứt sau khi Chủ tịch Hạ viện Hoa Kỳ Nancy Pelosi đến thăm Đài Loan vào mùa hè. Sullivan nói rằng việc nối lại các cuộc đàm phán có thể giúp tạo ra sự ổn định hơn và giảm nguy cơ hiểu lầm.

Xem thêm:

South China Morning Post ngày 08/11/2022: [US says it wants to get defence talks with China 'back on track'](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#).

Biden: Cuộc gặp là dịp Hoa Kỳ sẽ nói rõ từng ranh giới đỏ của mình

Trong cuộc họp báo thứ Tư ngày 09/11/2022, Biden cho biết những gì ông muốn làm trong cuộc gặp với Tập Cận Bình, đó là "vạch ra từng ranh giới đỏ" của Hoa Kỳ. Cuộc họp sẽ tập trung vào "những gì (Tập tin) rằng đó là lợi ích quốc gia quan trọng của Trung Quốc," những gì ông tin rằng là lợi ích quan trọng của Hoa Kỳ, và xác định xem lợi ích hai nước có xung đột lẫn nhau - nếu có thì làm thế nào để giải quyết. Tuy nhiên, Biden cũng khẳng định "không sẵn sàng thực hiện bất kỳ nhượng bộ có tính nền tảng nào" và ông mong đợi đó sẽ là cuộc cạnh tranh chứ không tìm kiếm xung đột.

Xem thêm:

Bloomberg ngày 09/11/2022: [Biden Says He and Xi Likely to Discuss Taiwan, Trade at G-20](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#)

Reuters ngày 10/11/2022: [China-U.S. 'red lines' in focus ahead of expected Xi-Biden meet](#)

NBC News ngày 09/11/2022: [Biden says Elon Musk's relationships with foreign countries 'worthy of being looked at'](#)

World Politics Review ngày 09/11/2022: [Elon Musk Just Bought \\$44 Billion of Scrutiny in the U.S.—and China](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#).

Chủ tịch Hội đồng Tham mưu trưởng Liên quân Hoa Kỳ khẳng định Hoa Kỳ sẽ hỗ trợ quân sự cho Đài Loan, cảnh báo Bắc Kinh không gây xung đột

Milley cho biết vẫn chưa rõ liệu Trung Quốc có kế hoạch cho một cuộc xâm lược sớm hay không, nhưng ông thúc giục Bắc Kinh học hỏi từ cuộc xâm lược Ukraine của Nga. "Một bài học rút ra từ Ukraine cho Trung Quốc là chiến tranh trên giấy và chiến tranh trên thực địa là hai điều khác nhau. Và những gì họ đã thấy là một tính toán chiến lược sai lầm to lớn," ông nói. "Tôi nghĩ Chủ tịch Tập đang lùi lại một bước và... ông ấy đang đánh giá tình hình." Milley cho rằng Bắc Kinh sẽ khó có thể thực hiện một cuộc tấn công đổ bộ qua Eo biển Đài Loan.

Xem thêm:

South China Morning Post ngày 10/9/2022: [Top US general vows military support for Taiwan, warns Beijing against conflict](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#).

Yellen kêu gọi thắt chặt quan hệ Hoa Kỳ - Ấn Độ để 'đa dạng hóa' chuỗi cung ứng ngoài Trung Quốc

Chỉ vài ngày trước khi Tổng thống Hoa Kỳ Joe Biden ngồi lại với người đồng cấp Trung Quốc Tập Cận Bình bên lề hội nghị thượng đỉnh G20 ở Indonesia, nhà ngoại giao kinh tế hàng đầu của ông đã tìm cách tăng cường quan hệ với Ấn Độ để “đa dạng hóa” chuỗi cung ứng khỏi Bắc Kinh. Tại Trung tâm Phát triển Microsoft Ấn Độ, Bộ trưởng Tài chính Hoa Kỳ Janet Yellen đã mô tả Ấn Độ – quốc gia có nhiều thập kỷ tranh chấp biên giới với Trung Quốc – là một “đối tác không thể thiếu” ở khu vực Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương. Yellen cũng đưa ra một lời mời gọi cho chương trình nghị sự 'kết bạn' của Biden.

Trong một ám chỉ rõ ràng đến Trung Quốc, bà cho biết Hoa Kỳ đang tìm cách “đa dạng hóa chuỗi cung ứng khỏi các quốc gia có rủi ro về địa chính trị và an ninh” và những nước có “cách tiếp cận xung đột với các giá trị nhân quyền của chúng tôi” bằng cách thúc đẩy hội nhập kinh tế với “các đối tác đáng tin cậy như Ấn Độ”.

Yellen cũng cho biết nhà sản xuất năng lượng mặt trời lớn nhất của Hoa Kỳ, First Solar, đã được chính phủ Hoa Kỳ cung cấp khoản nợ lên tới 500 triệu USD để xây dựng một cơ sở ở Ấn Độ nhằm loại bỏ sự thống trị thị trường của Trung Quốc.

Xem thêm:

South China Morning Post ngày 12/11/2022: [Yellen urges closer US-India ties to 'diversify' supply chains away from China ahead of G20 summit](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#).

Cuộc gặp mặt trực tiếp đầu tiên giữa Biden và Tập ở cương vị nguyên thủ quốc gia

Vào ngày 14/11/2022, Tổng thống Hoa Kỳ Joe Biden và nhà lãnh đạo Trung Quốc Tập Cận Bình đã gặp mặt trực tiếp lần đầu tiên trong nhiệm kỳ tổng thống của Biden trong nỗ lực đối phó với căng thẳng gia tăng về tình hình Đài Loan, quan hệ đối tác của Bắc Kinh với Moscow và căng thẳng công nghệ giữa Hoa Kỳ và Trung Quốc. Trong khi cả hai nhà lãnh đạo đều giữ vững lập trường ở các vấn đề then chốt, hai bên đều bày tỏ mong muốn đưa quan hệ hai nước trở lại bình thường hơn.

Biden đã mở đầu cuộc gặp song phương rằng ông và Tập có trách nhiệm chung là “chứng tỏ rằng

Trung Quốc và Hoa Kỳ có thể quản lý sự khác biệt” giữa hai nước và “ngăn chặn cạnh tranh trở thành bất cứ điều gì gần với xung đột.”

Theo thông báo của Nhà Trắng về cuộc họp kéo dài khoảng ba tiếng, Biden đã “trình bày chi tiết” với người đồng cấp Trung Quốc rằng chính sách Một Trung Quốc của Hoa Kỳ không thay đổi và “thể giới quan tâm đến việc duy trì hòa bình và ổn định ở Eo biển Đài Loan.” Hoa Kỳ phản đối “các hành động ngày càng hung hăng và cưỡng ép của [Trung Quốc] đối với Đài Loan, làm suy yếu hòa bình và ổn định trên Eo biển Đài Loan và trong khu vực rộng lớn hơn, đồng thời gây nguy hiểm cho sự thịnh vượng toàn cầu,” Nhà Trắng cho biết.

Ngoài ra, tổng thống nêu lên những lo ngại đang diễn ra về các hoạt động kinh tế phi thị trường của Trung Quốc, mà ông cho rằng sẽ gây hại cho người lao động Hoa Kỳ.

Còn theo truyền thông nhà nước Trung Quốc, Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình kêu gọi Tổng thống Hoa Kỳ Joe Biden cùng "vạch lộ trình đúng đắn" cho quan hệ song phương. "Tình hình hiện tại mà các mối quan hệ giữa Trung Quốc và Hoa Kỳ phải đối mặt không đáp ứng lợi ích cơ bản của hai nước và nhân dân hai nước, cũng như không đáp ứng được kỳ vọng của cộng đồng quốc tế," Tập nói.

Sau cuộc gặp, Biden nói với các phóng viên rằng ông không nghĩ cuộc gặp là một “kumbaya” nhưng ông “hoàn toàn tin rằng không cần phải có một cuộc Chiến tranh Lạnh mới." Trong khi đó, Ngoại trưởng Trung Quốc Vương Nghị gọi đó là “điểm khởi đầu mới”. Giọng điệu hòa giải của hai bên đã làm phấn khích hầu hết các thị trường chứng khoán và hạn chế nhu cầu về đảm bảo sự an toàn của đồng USD.

Xem thêm:

The Hill ngày 14/11/2022: [Biden tells Xi ‘One China’ policy toward Taiwan has not changed](#)

BBC News ngày 15/11/2022: [Xi Biden meeting: US leader promises 'no new Cold War' with China](#)

The White House ngày 14/11/2022: [Readout of President Joe Biden’s Meeting with President Xi Jinping of the People’s Republic of China](#)

Bộ Ngoại giao Trung Quốc ngày 14/11/2022: [President Xi Jinping Meets with U.S. President Joe Biden in Bali](#)

The Wall Street Journal ngày 14/11/2022: [President Biden, Xi Jinping Move to Stabilize U.S.-China Relations](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#)

Bloomberg ngày 14/11/2022: [Biden and Xi Take Biggest Step in Years to Prevent](#)

[US-China Clash](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#)

The New York Times ngày 14/11/2022: [Beijing Signals Optimism for U.S. Ties After Biden-Xi Meeting](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#).

Thống đốc Ngân hàng Trung ương Trung Quốc và Bộ trưởng Tài chính Hoa Kỳ gặp mặt tại G20

Đây là cuộc trò chuyện trực tiếp đầu tiên của Bộ trưởng Tài chính Hoa Kỳ Janet Yellen với một quan chức kinh tế hàng đầu của Trung Quốc trong bối cảnh căng thẳng kéo dài giữa Washington và Bắc Kinh. Cuộc họp diễn ra sau cuộc gặp kéo dài ba giờ của Tổng thống Hoa Kỳ Joe Biden vào thứ Hai với nhà lãnh đạo Trung Quốc Tập Cận Bình. Yellen và Thống đốc Ngân hàng Trung ương Trung Quốc Dịch Cương đã thảo luận về các vấn đề từ giá năng lượng và hàng hóa cao đến triển vọng kinh tế vĩ mô ở cả hai nước, theo Bộ Tài chính Hoa Kỳ.

Một quan chức Bộ Tài chính Hoa Kỳ cho biết cuộc họp kéo dài hai giờ "có không khí thẳng thắn, mang tính xây dựng và tích cực". "Trong bối cảnh những thách thức toàn cầu, Bộ trưởng Yellen và Thống đốc Dịch cũng đã thảo luận về các vấn đề của G20."

Xem thêm:

Asia Financial ngày 16/11/2022: [PBOC Governor Yi, Janet Yellen Hold 'Frank' Meeting at G20](#)

Reuters ngày 16/11/2022: [Yellen, China central bank head hold broad talks at G20 summit](#)

Daniel DePetrìs: Điều cuối cùng chúng ta cần là một cuộc xung đột bị quân sự hóa. Cuộc gặp Biden-Tập đã quá hạn từ lâu

Theo tác giả, một nhà nghiên cứu thuộc nhóm *Defense Priorities* và viết xã luận cho *Newsweek*, Quan hệ Hoa Kỳ -Trung Quốc đã đi quá xa để một cuộc gặp duy nhất có thể đưa mối quan hệ trở lại quỹ đạo. Tuy nhiên, cuộc đối thoại tại G20 có thể góp phần vào một quá trình lâu dài và chậm chạp để đến đích cuối cùng ổn định mối quan hệ. Trong một hành động đáng chú ý, cả Biden và Tập đều ra lệnh cho cấp dưới tăng cường trao đổi thông tin về một số vấn đề, đặc biệt là trong lĩnh vực kinh tế. Các cuộc trao đổi tiếp theo sẽ được lên kế hoạch và Ngoại trưởng Antony Blinken sẽ tới Trung Quốc trong thời gian ngắn. Các nhóm làm việc chung cũng sẽ được thành lập, một dấu hiệu cho thấy Bắc Kinh có thể đang suy nghĩ lại về quyết định cắt đứt đối thoại với Hoa Kỳ vào tháng 8 về nhiều vấn đề, từ nhập cư bất hợp pháp đến các vấn đề quân sự để trả đũa

chuyến đi của Chủ tịch Hạ viện Nancy Pelosi tới Đài Loan.

Xem thêm:

The Spectator World ngày 14/11/2022: [The Biden-Xi meeting was long overdue](#)

Atlantic Council: Tập và Biden vừa đạt được điều gì?

Trong cuộc gặp kéo dài ba tiếng đồng hồ tại Bali, cả hai đều cam kết khởi động lại các cuộc đàm phán về khí hậu bị đình trệ và hàn gắn lại mối quan hệ giữa hai cường quốc. Về mọi mặt, cuộc trò chuyện diễn ra tốt đẹp - Biden được trích dẫn nói rằng “không cần phải có một cuộc Chiến tranh Lạnh mới” sau cuộc gặp. Nhưng còn những gì chưa được nói? Liệu những lời khẳng định của Biden về Đài Loan có “đủ để trấn an Trung Quốc” rằng chính sách của Hoa Kỳ đối với hòn đảo này không thay đổi hay không.

Xem thêm:

Atlantic Council ngày 14/11/2022: [What did Xi and Biden just accomplish?](#)

IV- THỦ TƯỚNG ÚC GẶP CHỦ TỊCH TRUNG QUỐC BÊN LỀ G20

Bắc Kinh sẵn sàng thỏa hiệp với Úc, Thủ tướng Trung Quốc sắp mãn nhiệm nói

Tân Hoa xã đưa tin Thủ tướng Trung Quốc Lý Khắc Cường đã bình luận như vậy trong cuộc gặp với Thủ tướng Úc Anthony Albanese bên lề hội nghị cấp cao ASEAN tại Campuchia vào cuối tuần qua. Ông Lý cũng nói thêm rằng Trung Quốc sẵn sàng “làm việc với Úc để nắm bắt cơ hội kỷ niệm 50 năm thiết lập quan hệ ngoại giao nhằm thúc đẩy quan hệ Trung Quốc - Úc phát triển bền vững, hợp lý và ổn định.”

Mặc dù về mặt danh nghĩa, Thủ tướng là vị trí quyền lực thứ hai trong hệ thống chính trị của Trung Quốc, ông Lý Khắc Cường sẽ mãn nhiệm vào tháng 3 năm tới.

Anthony Albanese có cuộc gặp riêng với Tập Cận Bình tại G20

Đây là cuộc gặp song phương chính thức đầu tiên giữa một nhà lãnh đạo Úc và người đứng đầu Trung Quốc kể từ năm 2016. Thủ tướng Úc cho biết ông đã thảo luận về các vấn đề thương mại, lãnh sự và nhân quyền, nhưng kín tiếng về việc liệu các lệnh trừng phạt thương mại có được dỡ bỏ hay không.

Xem thêm:

Reuters ngày 15/11/2022: [Australia's Albanese says discussed trade, consular and human rights issues with China's Xi](#)

ABC News ngày 14/11/2022: [Anthony Albanese to have one on one meeting with Xi Jinping at G20](#)

Defence Connect ngày 21/11/2022: [Commentators urge caution on recent Aus-China meeting, isn't full rapprochement](#)

Các quan chức Úc, Trung Quốc gợi ý thỏa hiệp về xung đột thương mại

Những tuyên bố gần đây của các quan chức Úc và Trung Quốc có thể cho thấy nỗ lực của cả hai bên nhằm giảm bớt những lời hoa mỹ và tìm kiếm giải pháp cho căng thẳng thương mại Úc-Trung đã leo thang trong những năm gần đây, nhưng liệu một giải pháp có thể đạt được hay không vẫn còn là câu hỏi phía trước.

Xem thêm:

Bloomberg ngày 14/11/2022: [Australia Open to Compromise in Ending WTO Dispute With China](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#).

V- NHỮNG BÀI HỌC RÚT RA TỪ HỘI NGHỊ THƯỢNG ĐỈNH G20

Richard Fontaine, Giám đốc điều hành Trung tâm An ninh Mới Mỹ (CNAS)

Theo tác giả, có 2 điểm nổi bật từ những sự kiện diễn ra trong hội nghị:

Thứ nhất, về cuộc gặp giữa Biden và Tập, cuộc gặp không tạo ra bước đột phá nào và sự chia rẽ giữa Washington và Bắc Kinh vẫn còn gay gắt. Các nhà lãnh đạo dự định bắt đầu xác định các “hàng rào bảo vệ” để hạn chế sự cạnh tranh của họ, nhưng vẫn chưa có giới hạn nào rõ ràng.

Thứ hai, G20 đã trở thành một phương tiện rắc rối cho hợp tác quốc tế. Nhóm đóng một vai trò đặc biệt hữu ích sau cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu năm 2008, khi các nhà lãnh đạo sử dụng nó để thống nhất về kích thích tài khóa và cải cách hệ thống tài chính. Năm nay thậm chí sẽ không có một bức ảnh tập thể nào, vì hầu hết các nhà lãnh đạo vẫn không muốn đứng cạnh đại diện Nga. Tuyên bố của G20 nêu rõ rằng “hầu hết các thành viên” lên án cuộc chiến ở Ukraine và các nhà lãnh đạo G7 cùng với NATO đã đưa ra tuyên bố riêng về Ukraine. Có những lĩnh vực thỏa thuận nhẹ - như tăng lãi suất và tránh biến động tỷ giá hối đoái. Tuy nhiên, giữa sự cạnh

tranh giữa Hoa Kỳ và Trung Quốc và sự gây hấn của Nga ở Ukraine, G20 hiện là một cơ quan quá rộng về phạm vi thành viên để có hiệu quả.

Carisa Nietzsche, Cộng tác viên, Chương trình An ninh xuyên Đại Tây Dương, CNAS

Bên lề Hội nghị thượng đỉnh G20, Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình đã có cuộc gặp với Thủ tướng Hà Lan Mark Rutte. Hà Lan là quê hương của ASML, nhà sản xuất công cụ chính cần thiết để sản xuất vật liệu bán dẫn cao cấp.

Khi Hoa Kỳ gây áp lực buộc Hà Lan phải tham gia lệnh kiểm soát, thì Tập Cận Bình đang vận động hành lang theo hướng ngược lại. Khi chỉ trích Hoa Kỳ, Tập đã khuyến khích Rutte “duy trì và thực hành chủ nghĩa đa phương chân chính” – chủ nghĩa mà ông đã cố gắng đưa ra để phản đối trực tiếp quyết định đơn phương của Hoa Kỳ. Quyết định của Hoa Kỳ tự đưa ra các quy định mà không có thỏa thuận với các đồng minh và đối tác đang bổ sung thêm đạn vào sơ đồ chiến thuật của Trung Quốc trong nỗ lực tiếp tục chia rẽ Hoa Kỳ và các đồng minh của họ.

Emily Jin, Trợ lý Nghiên cứu, Chương trình Năng lượng, Kinh tế và An ninh, CNAS

Hoa Kỳ và Trung Quốc đã cạnh tranh khốc liệt để giành ảnh hưởng đối với các nước thứ ba. Hoa Kỳ đã làm việc với Liên minh Châu Âu và Indonesia để công bố các dự án đầu tư và cơ sở hạ tầng mới với một loạt quốc gia. Trung Quốc đã gặp gỡ các đồng minh của Hoa Kỳ như Úc, Pháp, Hà Lan và Hàn Quốc. Như một ví dụ điển hình trong cuộc cạnh tranh ảnh hưởng, Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã có những nhận xét khuyến khích các nước “giải phóng tiềm năng của nền kinh tế kỹ thuật số để thúc đẩy tăng trưởng toàn cầu”. Trung Quốc cải tổ nền kinh tế của mình bằng những đổi mới kỹ thuật số như đồng Nhân dân tệ kỹ thuật số, những nhận xét này chỉ ra một Trung Quốc ngày càng quyết đoán. Trung Quốc đang tích cực định hình các cuộc thảo luận và tiêu chuẩn quốc tế về dữ liệu, thúc đẩy mô hình chủ quyền quốc gia của riêng mình trong quản trị kỹ thuật số dưới chiêu bài “lợi ích chung của cộng đồng quốc tế”.

Nicholas Lokker, Trợ lý Nghiên cứu, Chương trình An ninh Xuyên Đại Tây Dương, CNAS

Hội nghị thượng đỉnh G20 đã mang lại một bước tiến quan trọng cho các nỗ lực chung giữa Hoa Kỳ và EU nhằm chống lại Sáng kiến Vành đai và Con đường của Trung Quốc. Trong một tuyên bố chung hôm thứ Ba, Tổng thống Hoa Kỳ Joe Biden và Chủ tịch Ủy ban Châu Âu Ursula Von der Leyen đã công bố một loạt các dự án mới trong khuôn khổ Đối tác về Cơ sở hạ tầng và Đầu tư Toàn cầu, cung cấp cho các nước có thu nhập thấp và trung bình quan hệ đối tác cơ sở hạ tầng dựa trên các giá trị như tính minh bạch, tính toàn diện và tính bền vững.

Xem thêm:

CNAS ngày 16/11/2022: [CNAS Responds: Takeaways from the 2022 G20 Bali Summit](#)

Yung-yu Ma, chiến lược gia đầu tư của BMO Wealth Management

Nhiều người hoan nghênh cuộc gặp Biden-Tập, nhưng một chiến lược gia hoài nghi về ý nghĩa của nó đối với thương mại.

Yung-yu Ma cho biết cuộc gặp giữa các nhà lãnh đạo của hai nền kinh tế lớn nhất thế giới được coi là dấu hiệu tích cực cho tương lai của mối quan hệ đang chìm trong căng thẳng làm tổn hại đến tăng trưởng toàn cầu, nhưng dự kiến sẽ không có nhiều thay đổi đối với thương mại.

Ông nói: “Tôi nghĩ rằng xu hướng thực sự sẽ là gia tăng các hạn chế về công nghệ và xuất khẩu.

Xem thêm:

CNBC ngày 15/11/2022: [Many applauded the Biden-Xi meeting, but one strategist is skeptical about what it means for trade](#)

Adrian Ang U-Jin, RSIS

Đài Loan có khả năng vẫn là điểm nóng nhất giữa hai bên Washington và Bắc Kinh khi hai bên chưa tìm được tiếng nói chung.

Biden cho biết chính sách Một Trung Quốc của Hoa Kỳ không thay đổi. Tuy nhiên, ông phản đối “các hành động ngày càng hung hăng và cưỡng ép đối với Đài Loan” của Trung Quốc. Vấn đề là Biden đã nhiều lần tuyên bố rằng Hoa Kỳ sẽ bảo vệ Đài Loan nếu Trung Quốc có hành động chiếm giữ nó. Trong cuộc họp, Tập đã chỉ trích Biden về điểm này không chỉ một mà hai lần.

Tập cho biết những tuyên bố lặp đi lặp lại của Biden bác bỏ nền độc lập của Đài Loan và sử dụng Đài Loan để kiềm chế Trung Quốc nên được phản ánh bằng hành động cụ thể, thay vì nói một đằng làm một nẻo.

Cả Washington và Bắc Kinh đều không tin rằng họ phải chịu trách nhiệm về việc thay đổi hiện trạng trên Eo biển Đài Loan trong khi đổ lỗi cho bên kia. Cả hai bên hiện đang bị mắc kẹt trong một tình thế tiến thoái lưỡng nan về an ninh cổ điển, theo đó hành động của mỗi bên nhằm tăng cường an ninh của mình sẽ gây ra phản ứng tiêu cực, dẫn đến sự xói mòn môi trường an ninh tổng thể.

Xem thêm:

CNA ngày 17/11/2022: [Commentary: The world's two most important leaders have](#)

VI- HỘI NGHỊ THƯƠNG ĐỈNH APEC

Tập nói Trung Quốc nhìn quan hệ với Philippines từ tầm cao chiến lược. Tổng thống Philippines sẽ tới thăm Trung Quốc

Bên lề Hội nghị các nhà lãnh đạo kinh tế APEC lần thứ 29 tại Thái Lan, Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình nói với Tổng thống Philippines Ferdinand Romualdez Marcos rằng Trung Quốc luôn xem mối quan hệ với Philippines từ tầm cao chiến lược.

Tập nhắc lại cuộc điện đàm vào tháng 5, hai bên đã đạt được một loạt đồng thuận quan trọng về phát triển quan hệ song phương trong kỷ nguyên mới và xác định nông nghiệp, cơ sở hạ tầng, năng lượng và giao lưu nhân dân là bốn lĩnh vực hợp tác ưu tiên. Tập cho rằng hai bên cần tạo điểm nhấn trong hợp tác và nâng cao chất lượng hợp tác vì lợi ích của nhân dân hai nước, Trung Quốc sẵn sàng duy trì liên lạc thường xuyên với Philippines và tiếp tục giải quyết các mối quan tâm của nước này, đồng thời hai bên cần tăng cường hơn nữa sức mạnh tổng hợp giữa Sáng kiến Vành đai và Con đường và chương trình "Xây dựng, Tốt hơn, Nhiều hơn" của Philippines.

Về vấn đề Biển Đông, Tập nói hai bên phải tuân thủ tham vấn hữu nghị và xử lý các khác biệt và tranh chấp một cách đúng đắn. Tập nhắc nhở Philippines cần giữ độc lập chiến lược, duy trì hòa bình, cởi mở và toàn diện, đồng thời tiếp tục hợp tác khu vực, hai nước nên cùng nhau bác bỏ chủ nghĩa đơn phương và các hành vi bất nạt, bảo vệ sự công bằng và công lý, bảo vệ hòa bình và ổn định trong khu vực.

Theo một số nguồn tin, Trung Quốc đang tài trợ tới 90% cho dự án cầu Samal Island-Davao City trị giá 350 triệu USD của Philippines. Đầu tháng Giêng năm sau, Marcos sẽ đến Bắc Kinh để gặp Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình theo yêu cầu của Trung Quốc.

Xem thêm:

Tân Hoa Xã ngày 18/11/2022: [Xi says China views relations with Philippines from strategic height](#)

Các nhà lãnh đạo thương mại Trung Quốc, Hoa Kỳ gặp nhau

Tại Hội nghị Bộ trưởng APEC tuần trước, Bộ trưởng Thương mại Trung Quốc Wang Wentao và Đại diện Thương mại Hoa Kỳ Katharine Tai đã gặp nhau, nhưng chi tiết về cuộc thảo luận không được công bố. Trong khi đó, thương mại song phương đang bị thu hẹp do nhiều yếu tố, bao gồm

nhu cầu giảm, các biện pháp COVID của Trung Quốc và các hạn chế thương mại của Hoa Kỳ.

Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình và Thủ tướng Nhật Bản Kishida Fumio gặp nhau bên lề APEC

Bất chấp lịch sử đầy sóng gió và nhiều bất bình chính trị, cả hai đều là những đối tác thương mại không thể thiếu, một nghịch lý thường được gọi là “kinh tế nóng, chính trị lạnh”.

Theo phân tích của nhóm *Trivium*, Tập dường như mong muốn giữ cho khía cạnh kinh tế của phương trình tốt đẹp và hấp dẫn:

“[Ông] chỉ ra rằng, với nền kinh tế phụ thuộc lẫn nhau cao độ, hai nước cần đẩy mạnh đối thoại và hợp tác trong các lĩnh vực như kinh tế kỹ thuật số, phát triển xanh, lĩnh vực tài chính và ngân sách, chăm sóc sức khỏe và chăm sóc người già và duy trì chuỗi cung ứng và công nghiệp ổn định và không bị tắc nghẽn.”

Ông cũng vạch ra một số bước để giữ cho mối quan hệ chính trị Trung-Nhật không bị đóng băng sâu:

“Hai bên nên tôn trọng lẫn nhau, tăng cường hiểu biết và xoa tan sự ngờ vực.”

“Về các vấn đề liên quan đến tranh chấp lãnh hải và lãnh thổ, điều cần thiết là phải tuân thủ các nguyên tắc và hiểu biết chung đã đạt được.”

“Vấn đề Đài Loan phải dựa trên nền tảng chính trị và niềm tin cơ bản trong quan hệ Trung Quốc-Nhật Bản, và... phải được xử lý một cách thiện chí và phù hợp.”

Những cảnh báo (nhẹ) này không đến từ hư không: Tại hội nghị cấp cao ASEAN tuần trước, Kishida đã chỉ trích Trung Quốc vì “các hành vi vi phạm chủ quyền” ở Biển Hoa Đông. Tokyo cũng ngày càng mạnh dạn hơn trong việc hỗ trợ về mặt ngôn từ cho Đài Loan.

Xem thêm:

Nikkei Asia ngày 13/11/2022: [Japan PM Kishida criticizes China for sovereignty-violating acts](#)

South China Morning Post ngày 17/11/2022: [Japanese foreign minister set to visit China after Xi Jinping and Fumio Kishida vow to work to develop relationship](#). Một bản PDF được lưu [ở đây](#)

Bộ Ngoại giao Trung Quốc ngày 18/11/2022: [President Xi Jinping Meets with Japanese Prime Minister Fumio Kishida](#)

The Japan News ngày 18/11/2022: [Kishida balances improving ties with China with](#)

[domestic backlash](#)

The Yomiuri Shimbun ngày 19/11/2022: [Japan-China summit talks raise expectations, caution](#)

VOA News ngày 18/11/2022: [Xi-Kishida Meeting Leaves Tough Issues Unresolved](#)

South China Morning Post ngày 18/11/2022: [China and Japan plan fresh round of economic talks after Xi Jinping and Fumio Kishida's meeting](#). Một bản PDF được lưu ở [đây](#)

Jiji Press ngày 17/11/2022: [\(Update 2\) Kishida Voices Concern over Senkakus at Summit with Xi](#)

Tập nói khu vực Châu Á-Thái Bình Dương không nên trở thành khu vực cạnh tranh của các cường quốc

Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình hôm thứ Sáu ngày 18/11/2022 nói rằng khu vực Châu Á-Thái Bình Dương không phải là sân sau của bất kỳ ai và không nên trở thành “đấu trường cho cuộc tranh giành quyền lực lớn”. Bình luận của ông được đưa ra khi khai mạc cuộc họp APEC tại Bangkok, nơi Trung Quốc đang muốn thể hiện mình là động lực thúc đẩy sự đoàn kết khu vực chống lại những nước phương Tây đang tìm cách chính trị hóa quan hệ thương mại và kinh tế. Phó Tổng thống Hoa Kỳ Kamala Harris đã phản bác những bình luận của ông Tập khi nói rằng Hoa Kỳ có “lợi ích sâu sắc” trong khu vực và sẽ làm việc với các đối tác ở đó để tăng trưởng kinh tế mạnh mẽ. Bà không đề cập đến Trung Quốc trong bài phát biểu của mình, nhưng báo hiệu ý định của Washington nhằm chống lại ảnh hưởng khu vực của Bắc Kinh.

Xem thêm:

Tân Hoa Xã ngày 18/11/2022: [Full text of Xi's written speech at APEC CEO Summit](#)

CNN ngày 17/11/2022: [APEC summit 2022: China's Xi Jinping says Asia must not become arena for 'big power contest'](#)

AP News ngày 18/11/2022: [VP Harris assures Asian leaders US is 'here to stay'](#)

APEC tìm đồng thuận về các vấn đề thương mại tự do Thái Bình Dương và hậu quả chiến tranh Ukraine

Thái Lan đã đạt được bản tuyên bố chung được cho là khó nắm bắt và giành được sự ủng hộ cho chương trình nghị sự bền vững. Hội nghị thượng đỉnh Hợp tác Kinh tế Châu Á Thái Bình Dương

đã kết thúc vào thứ Bảy ngày 19/11/2022 với việc các nhà lãnh đạo từ 21 nền kinh tế thành viên đã đưa ra được một tuyên bố đồng thuận đề cập đến cuộc chiến ở Ukraine, một vấn đề đã khiến nhóm bị chia rẽ mạnh mẽ trong suốt cả năm.

Xem thêm:

APEC ngày 19/11/2022: [2022 Leaders' Declaration](#)

The Straits Times ngày 19/11/2022: [Economies should work together on new trade rules while abiding by existing ones: PM Lee](#)

Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ ngày 19/11/2022: [U.S. APEC 2022 Outcomes](#)

VII- CHUYỂN ĐỘNG ĐÔNG NAM Á

Đại sứ Việt Nam tại Úc nói về lịch sử Việt Nam và quan hệ Việt Nam - Úc trên bàn cờ Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương

Ngày 8/11/2022, Đại sứ Việt Nam tại Úc Nguyễn Tất Thành đã có bài phát biểu tại Viện Các Vấn Đề Quốc tế của Úc. Để tạo bối cảnh cho bài phát biểu của mình, Đại sứ Thành kể lại lịch sử của Việt Nam với tư cách là một quốc gia đã gánh chịu gánh nặng của 2000 năm chiến tranh và đổ máu. Trong những năm 1930 và 1940, trong nỗ lực giành độc lập từ tay thực dân Pháp, Việt Nam đã tìm được một đồng minh chống thực dân ở Liên Xô. Điều này dẫn đến việc thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam và thành lập Việt Minh.

Trong Chiến tranh thế giới thứ hai, Việt Nam là bạn của Đồng minh, nhưng những nỗ lực sau chiến tranh để có được sự hỗ trợ của Hoa Kỳ cho nền độc lập của Việt Nam đã thất bại: Hoa Kỳ từ giữa những năm 1950 đã thay thế vai trò của Pháp, biến nó thành một phần của Chiến tranh Lạnh. Sau khi Đảng Cộng sản Trung Quốc tiếp quản Trung Quốc, Hoa Kỳ và các đồng minh nhận thấy cần phải ngăn chặn các nước khác trong khu vực áp dụng chủ nghĩa cộng sản theo “hiệu ứng domino”.

Chủ nghĩa thực dân Pháp bắt đầu sụp đổ vào năm 1954 với thất bại ở Điện Biên Phủ, nhưng Trung Quốc muốn có sự ủng hộ của phương Tây và ủng hộ Pháp tại Hội nghị Geneva, làm suy yếu sự nghiệp độc lập của Việt Nam bằng cách thúc đẩy sự chia cắt Việt Nam thành hai miền nam bắc ở vĩ tuyến 17. Việt Nam trở thành “chiến trường chính trị của các nước lớn”: chiến tranh lạnh giữa một bên là Hoa Kỳ và các đồng minh của Hoa Kỳ với bên kia là Liên Xô và Trung

Quốc. Cuối cùng, chủ nghĩa thực dân mới của Hoa Kỳ đã thất bại. Năm 1979, Hoa Kỳ bật đèn xanh cho Trung Quốc tiến hành chiến tranh biên giới với Việt Nam – nhưng Việt Nam đã thắng thế.

Ông Thành mô tả sự chuyển đổi của Việt Nam thành một cường quốc tầm trung trong khu vực nhờ khả năng phục hồi tổng thể và mối quan hệ đang phát triển với các nước khác. Tháng 11/2022, Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Việt Nam Nguyễn Phú Trọng đã có các cuộc gặp thành công với các nhà lãnh đạo Trung Quốc nhằm mục đích củng cố quan hệ hòa bình.

Thành nhấn mạnh các cơ hội để củng cố mối quan hệ song phương Úc-Việt Nam, khi hai nước tiến tới kỷ niệm 50 năm thiết lập quan hệ ngoại giao. Là một người chơi cờ, ông thấy Úc là một quân xe, kiên định và thẳng thắn, trong khi Việt Nam là một hiệp sĩ, linh hoạt và nhanh nhẹn.

Trả lời các câu hỏi của cử tọa, ông bày tỏ sự cảm thông với người dân Ukraine và nhất trí Việt Nam có thể đóng một vai trò trong việc điều hòa sự phân cực quốc tế hiện nay. Bộ trưởng Ngoại giao Việt Nam đã nói chuyện với các bộ trưởng ngoại giao của cả hai nước thúc giục thỏa hiệp. Không giống như Úc, Việt Nam không có quan điểm nghiêng về bên này hay bên kia. Ông lưu ý rằng Việt Nam đã đóng một vai trò hữu ích trong việc cung cấp một địa điểm trung lập cho các cuộc đàm phán của Hoa Kỳ với Triều Tiên.

Khi được hỏi về tiến triển liên quan đến Biển Đông và các yêu sách chủ quyền đối với các đảo của đối phương, ông nói rằng sự phối hợp giữa các nước ASEAN đã được cải thiện mang lại những triển vọng tích cực. Thông qua chuyến thăm Trung Quốc gần đây của Tổng Bí thư Việt Nam, Việt Nam đã cố gắng ổn định tình hình theo cách hòa bình nhất có thể. Tuy nhiên, nguyên tắc cốt lõi là toàn vẹn lãnh thổ và chủ quyền, và các đảo thuộc về Việt Nam phải được trao cho Việt Nam kiểm soát lãnh thổ.

Xem thêm:

Australian Institute of International Affairs ngày 17/11/2022: [Vietnam and Australia on the Indo-Pacific Chessboard](#)

Các quan chức Đức đến Đông Nam Á trong nỗ lực giảm bớt sự phụ thuộc vào Trung Quốc

Trước khi đến Indonesia dự Hội nghị thượng đỉnh G20, vào ngày 13/11/2022, Thủ tướng Đức Olaf Scholz và Bộ trưởng Kinh tế Robert Habeck đã đến thăm Việt Nam và Singapore cùng với một phái đoàn doanh nghiệp lớn bao gồm các giám đốc điều hành hàng đầu của một số công ty lớn nhất của Đức. Phát biểu tại cuộc họp báo chung với Thủ tướng Việt Nam Phạm Minh Chính tại Hà Nội, ông Scholz cho biết Đức tìm kiếm mối quan hệ thương mại sâu sắc hơn với Việt Nam và sẽ đầu tư vào quá trình chuyển đổi năng lượng của đất nước. Tại Singapore, Habeck đã ký

Khuôn khổ về Bền vững và Đổi mới Đức-Singapore với người đồng cấp Singapore, cam kết tăng cường hợp tác kinh tế trong các lĩnh vực như sản xuất tiên tiến, di động và công nghệ xanh. Phát biểu trước các nhà lãnh đạo doanh nghiệp tại Hội nghị doanh nghiệp Đức Châu Á-Thái Bình Dương lần thứ 17 tại Singapore vào ngày 14/11/2022, Scholz cho biết Liên minh châu Âu nên mở rộng hợp tác với các quốc gia thuộc Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á và đẩy nhanh các cuộc đàm phán thương mại với Úc, Ấn Độ và Indonesia.

Florian C. Feyerabend: Về ba nội dung đã được bàn thảo trong chuyến công du của Thủ tướng Đức đến Việt Nam

Một chuyên gia từ Konrad-Adenauer-Stiftung Việt Nam bình luận về ba nội dung quan trọng được bàn thảo trong chuyến công du của ông Olaf Scholz đến Việt Nam cách đây một tuần, gồm quân sự, nhân quyền và kinh tế, cụ thể là chiến lược đa dạng hóa, chuyển dịch về các quốc gia Châu Á khác ngoài Trung Quốc.

Liên quan đến chiến lược đa dạng hóa kinh tế của Berlin, Feyerabend cho biết: "Việt Nam sẽ đóng một vai trò trung tâm trong chiến lược đa dạng hóa đối với nền kinh tế Đức. Vì thế chuyến thăm này có tầm quan trọng mang tính biểu tượng cao. Tuy nhiên, cuối cùng thì chính các doanh nghiệp và công ty tư nhân của Đức sẽ tự quyết định lấy nguồn từ đâu, giao thương với ai, cấu trúc chuỗi cung ứng của mình thế nào và đầu tư ở đâu."

"Việt Nam thì đã là một điểm đầu tư hấp dẫn rồi, nhưng chắc chắn cần làm nhiều hơn để tăng cường sự hấp dẫn đó, ví dụ như xét về vấn đề pháp quyền và tham nhũng," Feyerabend nói với *BBC News Tiếng Việt*.

Xem thêm:

BBC News Tiếng Việt ngày 20/11/2022: [Việt Nam: Chuyên gia nói gì về kinh tế, nhân quyền và quân sự sau chuyến đi của Thủ tướng Đức?](#)

Phân tích của RANE Worldview

Chuyến thăm hai ngày của Scholz tới Việt Nam và Singapore là một phần trong nỗ lực rộng lớn hơn của Đức nhằm đa dạng hóa quan hệ thương mại ở Đông Nam Á và giảm sự phụ thuộc kinh tế vào Trung Quốc trong bối cảnh căng thẳng địa chính trị gia tăng và áp lực từ Brussels, Washington và Berlin nhằm cắt giảm quan hệ với Bắc Kinh. Trong khi Đức không tìm cách tách khỏi Trung Quốc - vì không có quốc gia Châu Á nào khác có thể thay thế thị trường Trung Quốc trong trung hạn - thì sự hợp tác nhiều hơn với các nước ASEAN là cần thiết để tăng nguồn cung và đa dạng hóa thương mại và giảm sự phụ thuộc vào Trung Quốc, đặc biệt là cho cái mà Scholz

gọi là "sự phụ thuộc một bên đối với một số nguyên liệu thô hoặc công nghệ quan trọng." Việt Nam và Singapore là hai quốc gia duy nhất ở Đông Nam Á có hiệp định thương mại tự do với Liên minh Châu Âu.

Thủ tướng Đức Olaf Scholz kêu gọi EU thắt chặt quan hệ hơn với Đông Nam Á

Thủ tướng Đức Olaf Scholz nói với các nhà lãnh đạo doanh nghiệp ở Singapore hôm thứ Hai ngày 14/11/2022 rằng nền kinh tế lớn nhất Châu Âu đang tìm cách tăng cường hợp tác với các đối tác Đông Nam Á.

Ông cũng đảm bảo với các quốc gia trong khu vực rằng sự hỗ trợ của Đức dành cho Ukraine chống lại sự xâm lược của Nga cũng sẽ được áp dụng cho các quốc gia khác có thể đối mặt với các mối đe dọa tương tự.

"Không có quốc gia nào là 'sân sau' của quốc gia khác," ông nói tại cuộc gặp.

Scholz cũng đã ký một tuyên bố chung với Thủ tướng Singapore Lý Hiển Long, trong đó đồng ý hợp tác trong các lĩnh vực bảo vệ khí hậu, an ninh cũng như phát triển và đổi mới kỹ thuật số.

Xem thêm:

DW ngày 14/11/2022: [Germany's Scholz urges closer EU ties with Southeast Asia](#)

Hoa Kỳ thảo luận về thỏa thuận nhà máy điện hạt nhân với Philippines

Hoa Kỳ đang hướng tới triển khai công nghệ lò phản ứng hạt nhân tiên tiến tại Philippines. Phó Tổng thống Kamala Harris tuyên bố hai quốc gia sẽ mở cuộc đàm phán về một thỏa thuận để Hoa Kỳ giúp quốc gia Đông Nam Á này xây dựng nhà máy điện hạt nhân bằng công nghệ của Hoa Kỳ. Ngoài ra, Hoa Kỳ sẽ hỗ trợ triển khai một cơ sở chế biến niken và coban ở Philippines, nơi sẽ mở rộng sản xuất thêm 20.000 tấn mỗi năm ở đó, trong nỗ lực thúc đẩy chuỗi cung ứng khoáng sản quan trọng cho Hoa Kỳ.

Xem thêm:

Bloomberg ngày 21/11/2022: [US, Philippines to Negotiate Nuclear Power Tech-Sharing Pact](#)